

Č. j.: 2019/22919 žádost o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím ve věci

a/ Podklady k důvodové zprávě týkající se § 8 odst. 2 zákona č. 110/2006 Sb. Zde mám na mysli výpočty a analýzy, z kterých vyplývala nutnost uplatnit fiktivní výdělek u osob samostatně výdělečně činných

b/Úplný text důvodové zprávy k § 8 odst. 2 zák. 110/2006 Sb.

Dotaz ze dne 3. 2. 2019

Odpověď

... Ministerstvu práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) dne 3. 2. 2019 byla doručena Vaše žádost o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, ve které jste požádala:

a) Podklady k důvodové zprávě týkající se § 8 odst. 2 zákona č. 110/2006 Sb. Zde mám na mysli výpočty a analýzy, z kterých vyplývala nutnost uplatnit fiktivní výdělek u osob samostatně výdělečně činných

b) Úplný text důvodové zprávy k § 8 odst. 2 zák. 110/2006 Sb.

k bodu a) žádosti uvádíme:

Ve svém podání namítáte diskriminaci osob samostatně výdělečně činných při posuzování nároku na přídavek na dítě, když těmto osobám je v rámci posuzování rozhodných příjmů započítáván příjem alespoň ve výši 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství.

Okruh příjmů a způsob jejich zápočtu pro účely přídavku na dítě upravuje zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře.

Při konstrukci zápočtu příjmů osob samostatně výdělečně činných se vychází z předpokladu, že samostatná výdělečná činnost je takovou činností, jejímž účelem je zisk, neboť podnikání je dle obchodního zákoníku činnost, která je vykonávána na vlastní zodpovědnost, a jejímž účelem je zisk. Při tvorbě zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, nebyly vytvořeny žádné analýzy příjmů osob samostatně výdělečně činných. V případě příjmů se vycházelo ze zákona o státní sociální podpoře, kde veškeré výpočty Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí z roku 2006 byly zaměřeny na stanovení základní životní (existenční) spotřeby daných typů domácností. Studií, která by vypočítala 50 % měsíční průměrné mzdy jako ideální, v souvislosti se životním a existenčním minimem, MPSV nedisponuje.

Zároveň také platí, že stát příjmově testovanými nepojistnými sociálními dávkami (mezi které patří přídavek na dítě) podporuje ty osoby, jejichž příjmy nepřekračují určitou hranici. Je na státu, který podporu poskytuje, aby rozhodl a stanovil hranici příjmů, při které je presumována ziskovost a tudíž nastavil hranici reflektující princip,

že příjmově testované dávky jsou poskytovány „pouze“ těm osobám, jejichž příjmy nedosahují určité výše.

Stát stanovením „fiktivní“ hranice příjmů deklaruje, že respektuje svobodné rozhodnutí každé osoby samostatně podnikat za účelem zisku a zároveň stanovuje určitou hranici, při které bude i osoby samostatně výdělečně činné podporovat prostřednictvím dávek. Otázka stanovení jakýchkoliv hranic, a to nejen ve sféře sociální politiky, je vždy velmi diskutabilní, neboť stanovením hranice je vytvořen jasný předěl s často velkými následky. Proto také byla pro účely stanovení hranice míry ziskovosti zvolena veličina, která není nehybná v čase a dokáže reflektovat hospodářský růst společnosti, tedy veličina průměrné mzdy v národním hospodářství.

V této souvislosti ještě konstatujeme, že stanovení minimální započitatelné hranice pro účely přídatku na dítě platí jen v případě, kdy je samostatná výdělečná činnost vykonávaná jako činnost hlavní. Je-li tato činnost vykonávaná jako činnost vedlejší, započítává se příjem ve skutečné výši.

K bodu b) žádosti – Vám v příloze zasíláme Vámi požadovanou důvodovou zprávu.